

EAKR-rahoituspäättös (myönteinen): Viimeinen kilometri Lahti

Maakuntahallitus 15.11.2022 § 157
293/15.00.05/2022

Hakija: Lab-ammattikorkeakoulu Oy
Osatoteuttaja: Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy
Hakemusnumero: 311796
Toimintalinja: 8. REACT-EU:n EAKR-toimenpiteet
Erytystavoite: 12.2. Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen erityisesti digitalisaation edistämisen ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmasta
Hankeaika: 1.11.2022–31.8.2023

Hankkeen tiivistelmä

Hankkeen tavoitteet:

Viimeinen kilometri Lahti (ViKi Lahti) -hanke keskittyy nimensä mukaisesti tarkastelemaan tavarakuljetusten viimeisiä etappeja. Yhtäältä verkkokaupan nopea kasvu ja kotiinkuljetuksia kohdannut murros yhdistettynä useiden eri toimijoiden kuljetuksiin osallistumiseen, ovat osaltaan lisänneet kaupunkien keskustojen ja asuinalueiden liikennettä sekä liikenteestä aiheutuvia päästöjä. Liikenteen ja päästöjen lisääntymisen ohella tavarakuljetusten viimeinen kilometri on myös tehoton ja kallis. Toisaalta haja-asutusalueiden palveluiden vähentyminen tuo haasteita alueiden asukkaille ja palveluja tuottaville yrityksille, miten palveluja jatkossa pystytään tuottamaan. ViKi Lahti -hankkeessa tarkastellaan tavarakuljetusten nykytilaa Lahdessa ja siihen liittyviä haasteita, sekä etsitään vaihtoehtoja näiden ratkaisemiseen. Hankkeella edistetään viimeisen kilometrin jakeluun liittyvien ympäristövaikutusten ja asukkaille aiheutuvien ongelmien tunnistamista ja luodaan pohja uudelle toimintamallille, jossa jakelun optimointiin ja päästöjen vähentämiseen liittyvä monimutkainen kokonaisuus hahmotetaan eri toimijoiden verkostossa.

Hankkeen toimenpiteet:

Hankkeessa suunnitellaan ja kuvataan tavarakuljetusten toimintamalli käyttämällä esimerkkinä yhtä tai kahta Lahden kaupunginosaa (esim. lähiö, keskusta), määritetään jakeluratkaisuja ja niiden tarvitsemia kaupunki-infraan liittyviä vaatimuksia. Toimintamallin suunnittelun avuksi selvitetään kuluttajien toiveita verkkokaupan toimitusten osalta, sekä tutkitaan jo olemassa olevia toimintamalleja eri puolilta maailmaa. Ratkaisut suunnitellaan yhdessä vähittäiskaupan, jakelutoimijoiden, ratkaisujen tuottajien (esim. latausinfra), sekä kaupungin edustajien kanssa. ViKi Lahti -hanke tekee tiivistä yhteistyötä LADECin ja Lahti GEM (Sähköisen liikenteen klusterin) yritysten kanssa. ViKi Lahti -hankkeessa toteutettava Lahden ja laajemmin Päijät-Hämeen tilannekuvan sekä nykyisten ja tulevaisuuden tarpeiden kartoitus toimii ylimaakunnallisen toimintamallin perustana Päijät-Hämeen osalta. Ylimaakunnallisessa toimintamallissa kohteena on sekä tavaroiden kuljettaminen että ihmisten

liikkuminen. Keskeisinä elementteinä ovat yhteiskäyttöisyys, palvelukokonaisuuksien ja liiketoimintamallien mallintaminen ja pilotointi (mm. älykkäät palveluhubit), älykkäät ratkaisut ja digitalisaatio.

Kustannusarvio, €

Palkkakustannukset	50 020
Ostopalvelut	40 000
Flat rate 24 %	12 006
Kustannukset yhteensä	102 026

Haettu rahoitus EAKR ja valtio	81 620 (80 %)
Kuntien rahoitus	8 000
Muu julkinen rahoitus	12 406
Rahoitus yhteensä	102 026

Rahoittajan arvio

Verkkokaupan kasvu on koronankin vaikutuksesta entisestään korostunut ja siihen liittyvistä logistisista ratkaisuista on tullut entistä merkittävämpiä sekä ympäristösyistä että myös liiketaloudellisista syistä. Yhteishankkeen tavoitteena on löytää ratkaisuja logistiikan ja liikkumispalveluiden kaksisuuntaisuuteen ja sen palvelutason nostamiseen. Tavoitteeseen pyritään erilaisilla selvityksillä, jakeludatan keräämisellä ja hyödyntämisellä. LAB koordinoi ja organisoii eri toimijoiden välisiä verkostotyöpajoja, joissa kartoitetaan mahdollisuuksia ja tahtotilaa viimeisen kilometrin jakeluongelmien ratkaisujen osalta. LADEC:in koordinoima sähköisen liikenteen klusteri Lahti GEM toimii työpajojen alustana. Lopputulemana on odotettavissa kustannustehokkaita ja liiketoiminnallisesti kannattavia ratkaisuja yritysten liiketoimintaan. Hankkeen tarve kumpuaa näin hyvinkin toimintalinjaan 8 kirjatuista tavoitteista. Toteuttajilla on hyvin selkeät ja valmiit keskinäiset roolit toteuttaa hanke ohjelman tässä vaiheessa vaatimassa ripeässä aikataulussa. Hanketta on määrä hyödyntää myös isompien ylimaakunnallisten ja mahdollisesti kansainvälisiin hakuihin tähtäävänä pohjatyönä.

Hanke on Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 rakennerahasto-ohjelman ja sen toimintalinjan 8 erityistavoitteen 12.2. mukainen. Toimenpiteet tukevat maakuntastrategian tavoitetta uudistuminen sekä älykkään erikoistumisen kärkiä läpäisevää painopistettä kestävyys. Hanke menestyi erityisten valintakriteerien ja ohjelman painotusten mukaisessa vertailussa.

Hankkeen käsittely

Päijät-Hämeen maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö (18.10.2022) suositti hankkeen rahoittamista.

Valmistelija	Asian on valmistellut erityisasiantuntija Petri Veijalainen puh. 044 771 9466.
Esittelijä	Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol
Päätösehdotus	<p>Maakuntahallitus päättää</p> <ul style="list-style-type: none">• esittää Uudenmaan liitolle Viimeinen kilometri Lahti hankkeen rahoitettavaksi Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 ohjelmasta,• kohdentaa hankkeelle työ- ja elinkeinoministeriön Päijät-Hämeen liitolle osoittamaa vuoden 2022 myöntämisvaltuutta käyttäen EAKR- ja valtion rahoitusta yhteensä korkeintaan 81 620 euroa, kuitenkin enintään 80 % hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista,• esittää, että Päijät-Hämeen liitolle on varattava mahdollisuus olla mukana seuraamassa projektin etenemistä. Päijät-Hämeen liiton yhteyshenkilö on erityisasiantuntija Elina Aakko,• esittää, että hankkeelle on perustettava ohjausryhmä ja että ohjausryhmään nimetään Päijät-Hämeen liiton edustaja.• Ennen rahoituspäätöksen laatimista rahoittaja käy tuenhakijoiden kanssa tarvittaessa tarkentavat rahoitusneuvottelut hankesuunnitelmaan mahdollisesti tehtävistä muutoksista.
Päätös	<p>Ehdotus hyväksyttiin.</p> <p>Puheenjohtaja Pekka Komu ilmoitti esteellisyydestään hallintolain 28 §:n 1 mom. 4 kohdan perusteella ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Puheenjohtajana tämän pykälän aikana toimi maakuntahallituksen I varapuheenjohtaja Hannu Rahkonen.</p> <p>Pykälä tarkastettiin päätöksen yhteydessä kokouksen toimesta.</p>